

Özet: Belediye başkanlığı görevi nedeniyle görevinden uzaklaştırılan kişiden boşalan birlik başkanı vekilliği görevi için yeni seçim yapılması gerektiği hakkında.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 71188846/250/132046
Konu : Birlik Başkan Vekilinin Tespiti

29/06/2020

.... BELEDİYELER BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : tarihli ve sayılı yazınız.

İlgi yazı ile Birliğiniz İkinci Meclis Başkan Vekili olan Belediye Başkanının İçişleri Bakanlığı kararı ile görevden uzaklaştırıldığı, bu nedenle Temmuz ayı içinde yapılacak olan genel kurulda ilgili kişi yerine belediye başkan vekili olarak görevlendirilecek kişinin Birliğiniz Meclis İkinci Başkan Vekili olarak temsil kabiliyetinin bulunup bulunmadığı, bulunmuyor ise yeni bir meclis ikinci başkan vekili seçilip seçilemeyeceği hususunda tereddüde düşüldüğünden Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 37 nci maddesi "*Belediye başkanı, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Belediye başkanı, ilgili kanunda gösterilen esas ve usûllere göre seçilir.*

...” hükmünü,

38 inci maddesi "*Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:*

...

d) *Meclise ve encümene başkanlık etmek.*

...” hükmünü,

40 inci maddesi "*Belediye başkanı izin, hastalık veya başka bir sebeple görev başında bulunmadığı hâllerde, bu süre içinde kendisine vekâlet etmek üzere, belediye meclisi üyeleri arasından birini başkan vekili olarak görevlendirir.*

Başkan vekili, başkanın yetkilerine sahiptir.

...” hükmünü,

45 inci maddesi "*Belediye başkanlığının herhangi bir nedenle boşalması durumunda, vali tarafından belediye meclisinin on gün içinde toplanması sağlanır. Meclis, birinci başkan vekilinin, onun bulunmaması durumunda ikinci başkan vekilinin, onun da bulunmaması durumunda en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak;*

...

b) *Başkanın görevden uzaklaştırılması, tutuklanması veya seçim dönemini aşmayacak biçimde kamu hizmetinden yasaklama cezası alması durumunda bir başkan vekili,*

Seçer.” hükmünü,

47 nci maddesi "*Görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan belediye organları veya bu organların üyeleri, kesin hükme kadar İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilir.*

...” hükmünü amirdir.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 3 üncü maddesi “...

b) *Mahallî idare birliği: Birden fazla mahallî idarenin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisini,*

...“ hükmünü,

4 üncü maddesi "*Birlik, birlik tüzüğüne kesinleşmesinden sonra Cumhurbaşkanının izni ile kurulur ve tüzel kişilik kazanır.*

...” hükmünü,

Özet: Belediye başkanlığı görevi nedeniyle görevinden uzaklaştırılan kişiden boşalan birlik başkanı vekilliği görevi için yeni seçim yapılması gerektiği hakkında.

7 nci maddesi “Birliğin organları; birlik meclisi, birlik encümeni ve birlik başkanıdır.” hükmünü,

8 inci maddesi “Birlik meclisi, birliğin karar organıdır ve birlik üyesi mahallî idarelerin meclislerinin kendi üyeleri veya belediye meclis üyeliğine seçilmeyi haiz kişiler arasından, birlik tüzüğünde belirlenen sayıda ve gizli oyla seçecekleri üyelerden oluşur. ... Asıl üye sayısının yarısı kadar yedek üye seçilir.

Birliğin üyesi olan ..., belediye için belediye başkanı ..., birlik meclisinin doğal üyesidir. Birlik meclisinde bunların dışında doğal üye bulunmaz. Meclis üye tam sayısına doğal üyeler de dâhildir. ...

Üye mahallî idarelerden herhangi birinin birlik meclisindeki asıl üyeliklerinde boşalma olursa, birlik başkanı o mahallî idarenin yedek üyelerini göreve çağırır. ...

İl özel idaresi, belediye ve köy idarelerindeki görevleri sona erenlerin birlik meclisi üyeliği de sona erer.

...

Birlik başkanı aynı zamanda birlik meclisinin de başkanıdır.” hükmünü,

10 uncu maddesi “Birlik meclisi, birliğin kuruluşundan ve mahallî idare genel seçim sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulunca ilânından itibaren otuz gün içinde birlik merkezinin bulunduğu mahallin mülkî idare amiri tarafından birlik merkezinde toplantıya davet edilir. Meclis, en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak ilk iki yıl için görev yapmak üzere, üyeleri arasından ve gizli oyla birlik başkanını, meclis birinci ve ikinci başkan vekili ile kâtip üyeleri seçer. İlk iki yıldan sonra seçilecek başkanlık divanı üyeleri yapılacak ilk mahallî idareler seçimine kadar görev yapar....

...

Birlik meclisine birlik başkanı, bulunmaması durumunda meclis birinci başkan vekili, onun da bulunmaması durumunda ikinci başkan vekili başkanlık eder. Ancak yıllık faaliyet raporunun görüşüldüğü meclis toplantısı meclis başkan vekilinin başkanlığında yapılır.

Başkanlık divanında boşalma olması durumunda kalan süreyi tamamlamak üzere yeni üye seçilir.

...” hükmünü,

11 inci maddesi “...

Birlik meclisinin toplantıları, kararları, çalışma esas ve usûlleri, bilgi edinme ve denetim yolları, feshi, meclis üyeliğinin sona ermesi, ihtisas komisyonu üyelerinin seçimi ile meclis üyelerinin yükümlülükleri hakkında bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda, Belediye Kanununun belediye meclislerine ilişkin hükümleri uygulanır.” hükmünü,

22 nci maddesi “...

Birliklerde ..., birlik organının veya bunların üyelerinin görevden uzaklaştırılması, ... konularında, bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda birlik tüzüğü ile birlige devredilen hizmetlerle sınırlı olmak üzere Belediye Kanunu hükümleri uygulanır.” hükmünü amirdir.

Bunlara ek olarak, belediyeler ve birlikler her birisi ayrı tüzel kişiliğe ve organlara sahip ayrı kanunlar ile görev, yetki, sorumluluk, çalışma usul ve esasları, teşkilat yapısı gibi esaslı nitelikleri belirlenen ayrı kurumlardır. Bu kapsamda, belediye başkanı belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisi, belediye meclisi ve belediye encümeninin başkanıdır. Belediye başkanlığında boşalma olması durumunda 5393 sayılı Kanun’da gösterilen usuller uyarınca yerine bir belediye başkan vekili seçilmekte ve başkan vekili başkanın tüm yetkilerini haiz olarak aynı zamanda belediye meclisi ve belediye encümeni başkanlığını da yürütmektedir.

Diğer taraftan, belediye başkanı üyesi olduğu mahalli idare birliği meclisinin doğal (ve asil) üyesidir. Bu haliyle, uzaklaştırıldığında yerine görevlendirilen belediye başkan vekilinin de birlik meclisinde asılın yetkilerine sahip olarak doğal üye sıfatını kullanmaya devam edeceği kuşkusuzdur. Ancak birlik meclisinin başkanı ve başkan vekilleri, birlik asil üyeleri arasından 5355 sayılı Kanun’da gösterilen usulle seçilmekte olup başkan ve başkan vekilliklerinde

Özet: Belediye başkanlığı görevi nedeniyle görevinden uzaklaştırılan kişiden boşalan birlik başkanı vekilliği görevi için yeni seçim yapılması gerektiği hakkında.

boşalma olması halinde uygulanacak yöntem de Kanun'da belirtilmiştir. Ayrıca birlik meclisi başkanı ve başkan vekilliği, bu görevlerden birini yürüten belediye başkanının sıfatı içinde olmayıp kendi hukuki düzenlemelerine tabidir.

Bu bakımdan, belediye başkanının görevden uzaklaştırılması nedeniyle yürüttüğü birlik meclisi başkan vekilliğinde boşalma olması halinde boşalan üyelik için kalan süreyi tamamlamak üzere yeni üyenin seçilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür